

Met deze woorden opent paus Franciscus zijn apostolische brief 'Admirabile signum' over de betekenis van de Kerststal: *"Het wonderschone teken van de kerststal dat zo gewaardeerd wordt door christenen, zorgt altijd voor verbazing en verwondering. Het uitbeelden van het gebeuren van Jezus' geboorte staat gelijk aan de verkondiging van het mysterie van de Menswording van Gods Zoon met eenvoud en vreugde. De kerststal is in feite als een levend Evangelie dat oprijst uit de pagina's van de Heilige Schrift."*

Net als de H. Franciscus van Assisi mogen we het Kerstgebeuren van dichtbij aanschouwen en ons laten raken door de nederigheid en de eenvoud van Hem die mens is geworden om iedere mens te vinden. We mogen beseffen dat Hij zoveel van ons houdt dat Hij zich bij ons voegt, zodat ook wij ons met Hem kunnen verenigen. Zo wordt de Kerststal een onuitsprekelijke bron van vreugde!

De kribbe

In het evangelie van Lucas staat hoe Maria *haar eerstgeboren zoon baarde, hem in doeken wikkelde en hem in een kribbe legde, omdat er geen plaats was voor hen in de herberg.* (Lc. 2, 7)

De Zoon van God komt in de wereld en vindt een plek in een voederbak voor dieren. Het stro is zijn eerste bed. Ook kerkvader H. Augustinus begreep deze symboliek. Het *brood dat uit de hemel neerdaalt* (Joh. 6, 41) wordt *in een kribbe gelegd en wordt tot voedsel voor iedereen.*

De kribbe is voor Franciscus een uitnodiging om de armoede te 'voelen', 'aan te raken', die Gods Zoon voor zich koos in zijn Menswording. Het is een impliciete oproep om hem te volgen op het pad van nederigheid, armoede, onthechting, die van de grot van Bethlehem naar het Kruis voert. Het is een oproep om Hem te vinden en Hem te dienen met barmhartigheid en in de meest behoeftige broeders en zusters.

Greccio

De grotten in de Reatinovallei bij Greccio herinnerden Franciscus vermoedelijk op een bijzondere manier aan het landschap van Betlehem.

In de Kerststal van Greccio vind je geen figuren. Het zijn de aanwezigen zelf die de Kerststal vormen en deelnemen aan het gebeuren. Er is geen afstand tussen het gebeuren en de aanwezigen die het mysterie mee beleven.

De levende Kerststal van Greccio is een krachtig én eenvoudig teken. Met de levendige uitbeelding van de Kerstscène dringt zijn onderricht het hart van christenen binnen tot op de dag van vandaag. Als we de kribbe in onze huizen, kerken en op onze pleinen plaatsen worden we uitgenodigd om ons betrokken te voelen bij de heilsgeschiedenis. We worden tijdgenoten van de gebeurtenis die in de meest uiteenlopende historische en culturele contexten tot leven wordt gebracht.

Gods tederheid

De Kerststal wekt onze verwondering en ontroering op omdat ze de tederheid van God toont. Hij, de Schepper van het universum, de bron en bescherming van elk leven, wordt geboren uit Maria en vernedert zich tot onze kleinheid.

In Jezus heeft de Vader ons een broeder gegeven die ons komt zoeken als we gedesoriënteerd zijn en onze koers verliezen; een trouwe vriend die altijd dichtbij staat; Hij heeft ons zijn Zoon gegeven om ons te vergeven en ons uit de zonde op te richten.

Sterrenhemel in de duisternis en de stilte van de nacht

Hoe vaak omgeeft de nacht ons? Zelfs op die momenten laat God ons niet alleen, maar Hij is aanwezig om de beslissende vragen over de zin van ons bestaan te beantwoorden: Wie ben ik? Waar kom ik vandaag? Waarom ben ik nu geboren? Waarom bemin ik? Waarom lijd ik? Waarom zal ik sterven? Om deze vragen te beantwoorden werd God mens. Zijn nabijheid brengt licht in de duisternis en verlicht hen die door de duisternis van het lijden gaan.

Landschappen van de Kerststal

De Kerststal is vaak omgeven door ruïnes van oude huizen en paleizen. Soms vervangen ze de grot van Betlehem en worden ze de verblijfplaats van de Heilige Familie.

De ruïnes zijn een zichtbaar teken van de gevallen mensheid, van alles wat in puin ligt, wat bedorven en teneergeslagen ligt. Jezus is de nieuwheid te midden van de oude wereld. Hij is gekomen om te genezen en te herbouwen, om de oorspronkelijke pracht van ons leven en de wereld te herstellen.

De bergen, bergstromen, schapen en herders in de Kerststal herinneren ons dat de hele schepping deelneemt aan het feest van de komst van de Messias.

De herders

De engelen en de ster zijn het teken dat ook wij geroepen zijn om op weg te gaan naar de grot en de Heer te aanbidden.

Laten we naar Bethlehem gaan om te zien wat er gebeurd is en wat de Heer ons heeft bekend gemaakt, zeiden de herders na de aankondiging van de engelen. In tegenstelling tot zoveel mensen die duizend andere dingen willen doen, worden de herders de eerste getuigen van het wezenlijke, van het heil dat hun aangeboden wordt. Het zijn de nederigsten en de armsten die de gebeurtenis van de Menswording weten aan te nemen.

De herders beantwoorden aan de God die op ons toekomt in het kind Jezus, door naar Hem toe te gaan voor een ontmoeting van liefde en aangename verwondering.

Figuren in de Kerststal

De armen zijn bevoorrecht in dit mysterie en vaak ook degenen die beter in staat zijn Gods aanwezigheid in ons midden te erkennen. Bedelaars en armen, als symbolische figuren, kennen geen andere overvloed dan die van het hart.

De armen en eenvoudigen in de Kerststal herinneren zich dat God mens wordt voor degenen die zich het meest behoeftig weten aan zijn liefde en vragen om zijn nabijheid. Jezus werd arm geboren en bracht zijn leven door in eenvoud om ons het wezenlijke te tonen en daarmee te leven.

Vanuit de Kerststal klinkt de boodschap dat we ons niet moeten laten misleiden door rijkdom en door zoveel vluchtige voorstellen van geluk. Het paleis van Herodes staat op de achtergrond, gesloten, doof voor de aankondiging van vreugde.

Bij de geboorte in de stal begint God zelf de enige ware revolutie die hoop en waardigheid schenkt aan de ontferden, aan de gemarginaliseerden: de revolutie van liefde, de revolutie van tederheid.

Vanuit de Kerststal verkondigt Jezus met zachtmoedigheid de oproep om met deze laatste de weg te delen naar een meer menselijke en broederlijke wereld.

Nog andere figuren (smid, bakker, muzikant, vrouw met kruik, spelende kinderen, ...) die vaak door kinderen of volwassenen in de Kerststal geplaatst worden drukken uit dat er ruimte is voor alles wat menselijk is en voor elk schepsel. Wanneer Jezus zijn Goddelijk leven met ons deelt, wordt het leven van elke dag heilig.

Maria

Het beeld van Maria toont het grote mysterie dat deze vrouw heeft omringd toen God aanklopte op de deur van haar onbevleete hart. Bij de aankondiging van de engel die haar vroeg om de moeder van God te zijn, antwoordde Maria met volledige en totale gehoorzaamheid.

Met dat 'ja' werd Maria de moeder van zoon van God. Ze houdt hem niet alleen voor zichzelf maar vraagt iedereen zijn woord te gehoorzamen en in de praktijk te brengen.

Jozef

Jozef is de hoeder die nooit moe wordt zijn gezin te beschermen. Toen God hem waarschuwde voor de dreiging van Herodes, aarzelfde hij niet op weg te gaan en naar Egypte te emigreren. En toen het gevaar eenmaal geweken was, voerde hij zijn gezin terug naar Nazareth, waar hij de eerste opvoeder was van Jezus.

Jozef droeg het grote mysterie in zijn hart dat Jezus en zijn vrouw Maria omvatte, en als een rechtvaardig man vertrouwde hij altijd op de wil van God en bracht het in de praktijk.

Het kind Jezus

God presenteert zich in een kind, om in onze armen ontvangen te worden. In de zwakheid en broosheid gaat zijn kracht schuil die alles schept en transformeert. In Jezus is God een kind geweest en in deze toestand wilde hij de grootheid van zijn liefde onthullen, die tot uitdrukking komt in een glimlach en handen uitgestrekt naar iedereen. De geboorte van een kind wekt vreugde en verbazing omdat het ons voor het grote mysterie van het leven plaatst.

Gods handelswijze is bijna verdovend omdat het onmogelijk lijkt dat Hij afstand doet van zijn glorie om mens te worden zoals wij. Wat een verrassing om God te zien die ons eigen gedrag aanneemt: hij slaapt, drinkt moedermelk, huilt en speelt zoals alle kinderen.

De kribbe nodigt ons uit, terwijl zij God laat zien die in de wereld is gekomen, om na te denken over ons leven dat geënt is op dat van God; zij nodigt ons uit om zijn discipelen te zijn als we tot de volle zin van het leven willen komen.

Drie wijzen

Bij het feest van Driekoningen worden wijzen in de Kerststal geplaatst. Deze wijze en rijke heren uit het Oosten die de ster gezien hadden, waren op weg naar Bethlehem om Jezus te ontmoeten en hem

geschenken aan te bieden. Het goud eert Jezus' koningschap; de wierook zijn goddelijkheid; mirre zijn heilige mensheid, die de dood en graflegging zal kennen.

De wijzen leren dat je van ver kunt beginnen om Christus te bereiken. Het zijn rijke mannen, wijze buitenlanders, dorstig naar het oneindige, die vertrekken voor een lange en gevaarlijke reis die hen naar Bethlehem brengt. Zij nemen geen aanstoot aan de armoede van de omgeving, zij twifelen niet zich op de knieën te werpen en het kind te aanbidden. Ze begrijpen dat hij zoals hij met soevereine wijsheid de koers van de sterren bepaalt, Hij ook de koers van de geschiedenis uitzet, waarbij hij machtigen ontthront en nederigen verheft.

Toen zij huiswaarts trokken hebben zij zeker over deze wonderlijke ontmoeting met de Messias verhaald en zo de reis van het Evangelie onder de heidenen ingezet. Deze scène in de Kerststal overwegend, zijn we geroepen na te denken over onze verantwoordelijkheid dat elke christen een evangelist moet zijn. Ieder van ons wordt drager van het Goede Nieuws voor wie hij ontmoet, getuigend met concrete daden van barmhartigheid van de vreugde Jezus én zijn Liefde te hebben gevonden.

Geloofsoverdracht

De Kerststal maakt deel uit van het proces van geloofsoverdracht. Op welke plaats of op welke wijze dan ook, de Kerststal spreekt van Gods liefde, God die Kind geworden is om ons te zeggen hoe dichtbij Hij is aan elk menselijk zijn, welke zijn omstandigheden ook zijn. Hij is met ons en wij met Hem. God heeft alles met ons willen delen om ons nooit alleen te laten.